2009

ADRAN A

1. Sawl triongl sydd yn y siâp hwn?

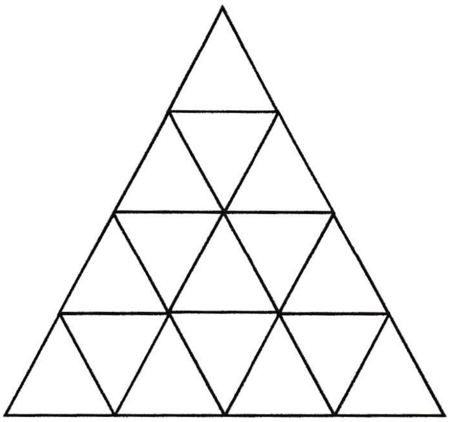

Maint 1	16
Maint 2	7
Maint 3	3
Maint 4	1

a) 16 b) 17 c) 23 ch) 26 d) 27

2. Taldra Elwyn yw 90cm plws hanner ei daldra. Pa mor dal yw Elwyn?

a) 45cm b) 90cm c) 135cm ch) 180cm d) 215cm

$x = 90 + \frac{x}{2}$

$2x = 180 + x$

3. Sawl llwybr gwahanol sydd i fynd o A i B?

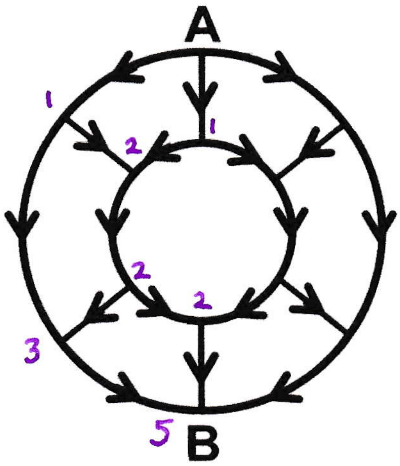

a) 6 b) 8 c) 10 ch) 12 d) 14

4.

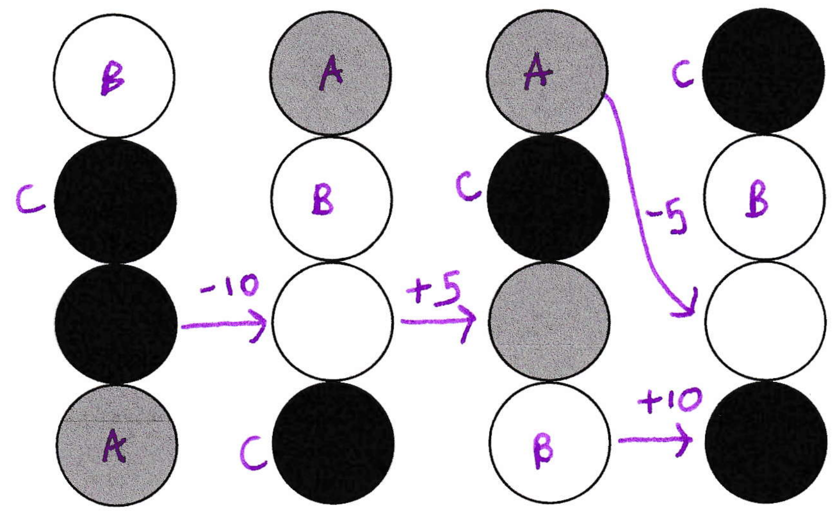

65 55 60 ?

Pa rif ddylai fod o dan y golofn olaf?

a) 55 b) 60 c) 65 ch) 70 d) 75

5. Mae gan ffermwr ddigon o fwyd i 40 ceffyl am 6 diwrnod. Mae 10 o'r ceffylau yn cael eu gwerthu. Am sawl diwrnod y gall y ffermwr fwydo'r ceffylau sydd ganddo ar ôl?

a) 4½ b) 8 c) 9 ch) 12 d) 24

6. Mae'r siâp hwn wedi'i lunio o dri phetryal, yn mesur 3cm wrth 1cm yr un. Faint yw perimedr y siâp?

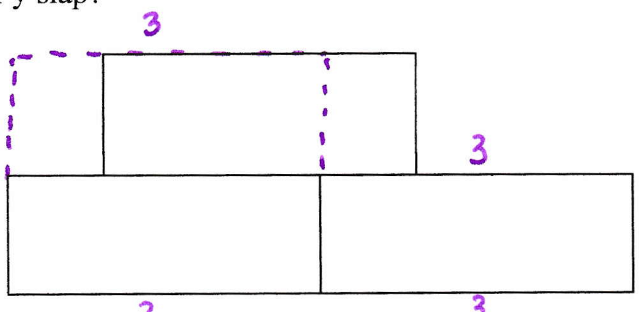

a) 16cm b) 18cm c) 20cm ch) 24cm
d) mae angen mwy o wybodaeth

7. Mae Jen yn hedfan o Gaerdydd i Efrog Newydd. Mae'r daith yn cymryd 8 awr. Mae'n cychwyn am 9 o'r gloch yr hwyr (GMT). Am ddau o'r gloch y bore (amser Caerdydd) mae'r clociau'n symud awr ymlaen oherwydd newid o amser GMT i amser yr haf ym Mhrydain. Mae amser Efrog Newydd 5 awr ar ôl amser GMT. Faint o'r gloch yw hi yn Efrog Newydd pan fydd yr awyren yn glanio?

a) 2 o'r gloch y bore b) 3 o'r gloch y bore c) 5 o'r gloch y bore
ch) 10 o'r gloch y bore d) hanner nos

8. Mewn cynghrair pêl-droed mae tîm yn cael 3 phwynt am ennill, 1 am gêm gyfartal a 0 am golli. Mae Bryncrug wedi chwarae 12 gêm yn y gynghrair ac wedi ennill 13 pwynt. Faint yw'r nifer lleiaf posibl o gemau y gallant fod wedi'u colli? Ennill 1 Cyfartal 10 Colli 1

a) 0 b) 1 c) 2 ch) 3 d) 4

9. Pwysau bwced llawn dŵr yw 21kg. Pwysau'r bwced pan fo'n hanner llawn dŵr yw 12kg. Faint yw pwysau'r bwced pan fo'n wag?

21 − 12 = 9
12 − 9 = 3

a) 1kg b) 2kg c) 3kg ch) 4kg d) 5kg

10. Mae modd rhoi pedwar o'r siapiau hyn at ei gilydd i lunio ciwb. Pa siâp na chaiff ei ddefnyddio?

A B C Ch D

a) A b) B c) C ch) Ch d) D

Ysgol: .... *Dosbarth*: ....

Enw: ....

ADRAN B

1 Rydym eleni yn dathu dau-ganmlwyddiant geni'r Ffrancwr, Louis Braille (1809-1852), a ddyfeisiodd yr wyddor sy'n cael ei defnyddio heddiw gan y deillion.

Mae'r wyddor wedi ei chreu o ddotiau (*raised dots*) sydd wedi eu gosod mewn ffrâm ar siâp petryal Mae pob patrwm o ddotiau wedi ei seilio ar betryal 2 × 3.

Dyma rai o'r patrymau sy'n cael eu defnyddio:

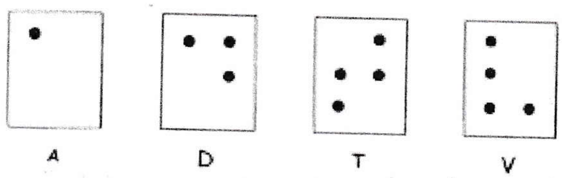

Sawl patrwm gwahanol y gellir ei wneud gan ddefnyddio'r system hon? Ateb 63
Nodwch y patrymau isod:

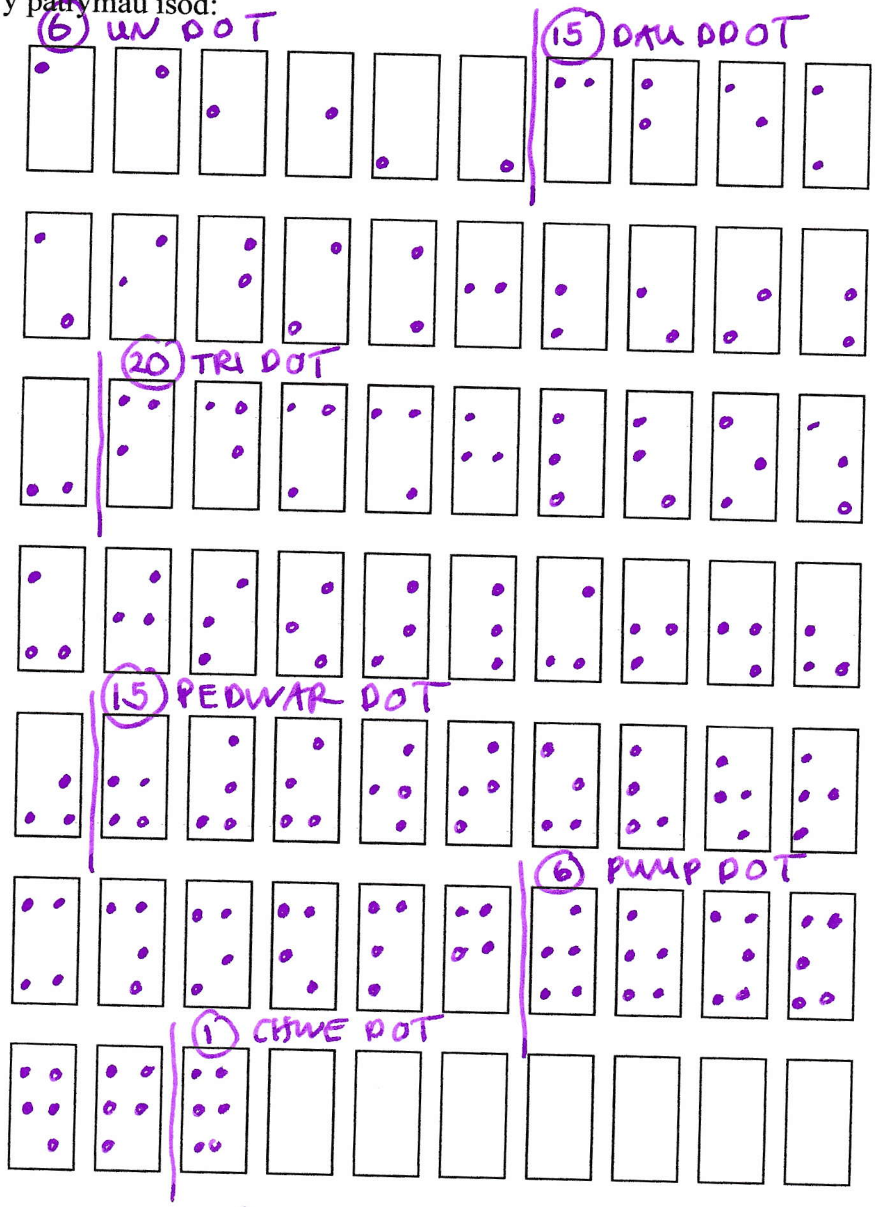

6
15
20
15
6
1
63

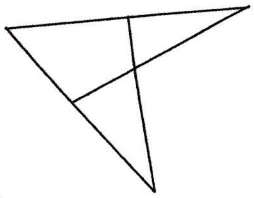

Yn y llun hwn mae 4 llinell a 3 rhanbarth.
Mae 4 × 3 = 12.
Gallwn ddweud fod y llun yn enghraifft o "siâp 12".

Ceisiwch lunio "siapiau 12" eraill. Sawl un sydd?

Anfeidrol – ee
trwy amrywio'r
dodecagon
3 math gwahanol

Arbofwch gyda siapiau â rhifau gwahanol a nodwch eich canlyniadau fan hyn.

ee

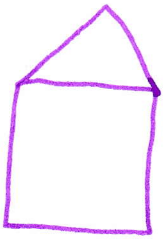

6 llinell
2 rhanbarth
6×2=12

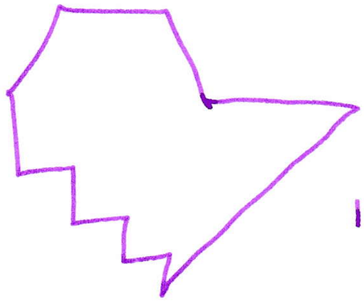

12 llinell
1 rhanbarth
12×1=12

Arbrofi, ee.

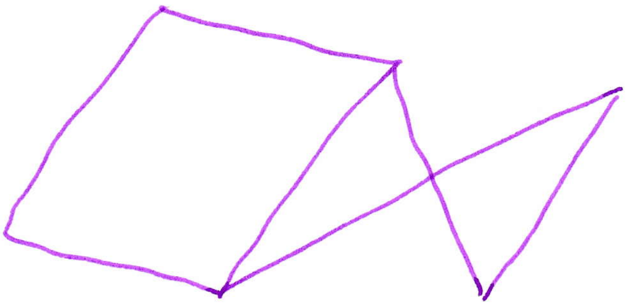

7 llinell
3 rhanbarth
'Siâp 21'

I ffurfio 'Siâp n' arbennig rhaid ystyried
- ffactorau n
- rhaid defnyddio ≥ 3 llinell i ffurfio polygon